



Prinsjesdag 2015



Lastenverlichting maar geen herziening

16-09-2015 | Door Hans van den Berg, Jasper Commandeur, Kees van Oostwaard, Martijn Ras en Nancy Struve, werkzaam bij Fiscale Zaken VIVAT Verzekeringen



Ook in 2015 is een traditie in ere gehouden. En dat is het lekken van (een deel van) de belastingplannen voor het volgende jaar. Dit keer betrof het onder andere de plannen voor de box 3-heffing en de vrijstelling voor schenking voor de eigen woning. In dit artikel geven we een overzicht van de relevante voorstellen voor financiële producten op het terrein van oudedagsvoorzieningen en levensverzekeringen en de eigen woning.

Algemeen

Tarieven belastingschijven en maatregelen heffingskortingen

Het kabinet wil de lasten voor werkenden verlagen en zo de werkgelegenheid en economische groei bevorderen. Om dit te bereiken, gaan de tarieven in de tweede en derde schijf omlaag en wordt de derde schijf van de loon- en inkomstenbelasting verlengd. Daarnaast wordt de heffingskorting sneller afgebouwd en wordt de arbeidskorting verhoogd. Deze maatregelen worden hierna toegelicht.

Eerste belastingschijf

In het Belastingplan 2014 is nog een verhoging van het tarief van de eerste schijf voorzien per 1 januari 2016 met 0,06%. In het Belastingplan 2016 wordt het tarief van de eerste schijf verlaagd met 0,01%. Beide maatregelen samen zorgen ervoor dat het tarief in de eerste schijf per 1 januari 2016 uitkomt op 36,55% (2015: 36,5%).

Tweede en derde belastingschijf

De tarieven in de tweede en de derde schijf van de loon- en inkomstenbelasting worden met 1,85% verlaagd naar 40,15% (2015: 42%).

Derde en vierde belastingschijf

De derde schijf wordt met bijna € 10.000 verlengd tot een belastbaar inkomen uit werk en woning van meer dan € 66.421 (in 2015: € 57.585). Dit betekent dat de inkomensgrens waar het toptarief (52%) begint, wordt verhoogd. Hierdoor vallen belastingplichtigen pas vanaf een hoger inkomen in het hoogste tarief.



Tarief tabel 2016 (voor personen die de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt)

<i>Belastbaar inkom meer dan</i>	<i>Maar niet meer dan</i>	<i>Belasting-tarief</i>	<i>Tarief premie volksverzekeringen</i>	<i>Totaal belasting-tarief</i>	<i>Heffing over totaal van de schijven</i>
-	€ 19.922	28,15%	8,4%	36,55%	€ 7.281
€ 19.922	€ 33.715	28,15%	12%	40,15%	€ 12.818
€ 33.715	€ 66.421	40,15%		40,15%	€ 25.949
€ 66.421		52%		52%	

Verhoging arbeidskorting

Iedere werknemer die loon ontvangt uit een echte of fictieve dienstbetrekking heeft recht op arbeidskorting. Dit is een percentage van het loon tot een maximumbedrag. Werknemers met een arbeidsinkomen tussen € 9.000 en € 50.000 krijgen in 2016 maximaal € 638 extra aan arbeidskorting. Werknemers met een hoger arbeidsinkomen krijgen volgend jaar geen extra arbeidskorting. Het startpunt van de afbouw met 4% van het arbeidsinkomen wordt met € 15.950 verlaagd.

Steilere en volledige afbouw algemene heffingskorting

De algemene heffingskorting voor hogere inkomens wordt afgebouwd. Dit is een korting op de belasting en premies die een werknemer moet betalen. Het afbouwpercentage van de algemene heffingskorting wordt per 2016 verhoogd naar 4,796% (2015: 2,32%). Op basis van het Belastingplan 2015 zou de algemene heffingskorting in 2016 niet verder worden afgebouwd dan tot € 991. De aanpassingen in het Belastingplan 2016 leiden er echter toe dat deze korting volledig wordt afgebouwd. Vanaf 2016 hebben inkomens vanaf circa € 66.000 geen recht meer op de algemene heffingskorting.

Verhoging van de inkomensafhankelijke combinatiekorting

Voor werkende mensen met jonge kinderen wordt de opbouw van inkomensafhankelijke combinatiekorting verhoogd naar 6,159%. Het maximumbedrag van de inkomensafhankelijke combinatiekorting wordt verhoogd met € 606.

Ouderenkorting omhoog

Om de koopkracht van gepensioneerden in 2016 te repareren, wordt de ouderenkorting verhoogd (tot een inkomen van circa € 35.000). Nu gelden afhankelijk van het inkomen nog kortingen van € 1.042 en € 152. De hoge ouderenkorting stijgt met ruim € 140. In 2016 komt de hoge ouderenkorting daarmee uit op € 1.187.

Ons commentaar

Het Belastingplan 2016 is voornamelijk gericht op lastenverlichting op arbeid. Werknemers houden vanaf volgend jaar netto meer geld over. De tarieven in de 2e en 3e belastingschijf gaan omlaag, terwijl de arbeidskorting fors stijgt. Ook verhoogt het kabinet de bovengrens van de 3e belastingschijf. Door de verlaging van de tarieven en de (forse) verhoging van arbeidskorting en de inkomensafhankelijke combinatiekorting zorgt het kabinet ervoor dat werken volgend jaar fiscaal aantrekkelijker wordt. Om werken meer te laten lonen, had het kabinet in eerdere jaren al de arbeidskorting flink opgevoerd. Ook voor komend jaar zet het kabinet die lijn door.

Werknemers met jonge kinderen profiteren van een verhoging van de inkomensafhankelijke combinatiekorting en van de kinderopvangtoeslag. Beide maatregelen maken het makkelijker om een betaalde baan te combineren met de zorg voor kinderen.

Een deel van de financiering van de lastenverlichting op arbeid wordt gevonden door steilere en volledige afbouw van de algemene heffingskorting. De verlaging van de ouderenkorting uit het Belastingplan 2015 wordt teruggedraaid en daarnaast wordt de korting verhoogd om de koopkracht van gepensioneerden op peil te brengen. Over het geheel genomen, lijken de maatregelen die zien op de daling van de lasten op arbeid goede maatregelen om de arbeidsparticipatie en de economische groei te bevorderen.

Sparen en beleggen

Vermogensrendementsheffing box 3

De huidige manier van belastingheffing over vermogen in box 3 ligt al geruime tijd onder vuur. Belastingplichtigen worden verondersteld een rendement van minimaal 4% te kunnen maken over hun vermogen in box 3 (afgezien van het heffingsvrije vermogen van momenteel € 21.330 per belastingplichtige). En dat rendement wordt vervolgens belast met 30% inkomstenbelasting. Per saldo bedraagt de belasting dus ($4\% \times 30\% =$) 1,2% over het vermogen in box 3. Het probleem was en is dat veel belastingplichtigen dat veronderstelde rendement van 4% al vele jaren niet halen. Dit geldt met name als het vermogen op spaarrekeningen staat. Er is veel gespeculeerd en geschreven over mogelijke oplossingen, waaronder het belasten van het daadwerkelijk behaalde rendement. Maar die oplossing is technisch lastig, zo niet onmogelijk, door de Belastingdienst te controleren.

Het kabinet heeft de 'oplossing' gevonden in zogenoemde rendementsklassen met hun eigen vermogensmix en een - beperkte - verhoging van de vrijstelling in box 3. De wijzigingen worden van kracht per 1 januari 2017.

Verhoogde vrijstelling

Om met de vrijstelling te beginnen: het huidige (geïndexeerde) heffingsvrije vermogen van € 21.330 per belastingplichtige wordt verhoogd naar € 25.000. Voor fiscale partners bedraagt deze dus € 50.000.

Drie schijven

Er komen drie schijven, waarbij in elke schijf uitgegaan wordt van een eigen vermogensmix en een eigen (forfaitair) rendement.

Bij de nieuwe systematiek horen de volgende uitgangspunten:

- Over een vermogen tot € 25.000 per persoon is geen vermogensrendementsheffing verschuldigd;
- Bij een relatief bescheiden vermogen (tot € 100.000) wordt voor het grootste deel (67%) gespaard, het restant (33%) wordt belegd;
- Bij een groter vermogen (tot € 1.000.000) is het spaardeel kleiner (21%) en het beleggingsdeel dus groter (79%);
- Een vermogen boven € 1.000.000 bestaat voor 100% uit beleggingen;

- Het uitgangspunt volgens de huidige ramingen is dat op het spaardeel een rendement van 1,63% (RI sparen) wordt gemaakt en op het beleggingsdeel een rendement van 5,5% (RII beleggen).

De uitgangspunten zijn bijeengevoegd in de volgende tabel:

Marginale verdeling vermogensmix en rendement naar twee rendementsklassen				
Schijf	Box-3-vermogen (€)	Heffingsvrij vermogen (€)	RI (sparen) 1,63%*	RII (beleggen) 5,5%*
1 ^e	0 – 100.000	-/- 25.000	67%	33%
2 ^e	100.000 – 1 mln		21%	79%
3 ^e	> 1 mln		0%	100%

* Raming 2017

Ons commentaar

Het kabinet stelt in het Belastingplan 2016 een hervorming voor van de vermogensrendementsheffing in box 3. Hierdoor moet de heffing gemiddeld beter aansluiten bij het rendement dat belastingbetalers daadwerkelijk behalen. De voorgestelde hervorming is echter zeer complex. Hoe een en ander in de praktijk uitwerkt laten we hieronder zien.

Voorbeeld

Jeroen is alleenstaand. Hij heeft een vakantiehuisje in Limburg, geld belegd in een mixfonds en geld op twee spaarrekeningen. In totaal bedraagt in box 3 zijn vermogen € 241.000. Onder de huidige regels bedraagt in box 3 het belastingbedrag € 2.636 ($(€ 241.000 - \text{vrijstelling van } € 21.330) \times 1,2\%$). Volgens het nieuwe voorstel blijft dit bedrag hetzelfde. Het vermogen van € 241.000 is dan ook precies het grensbedrag. Hierboven is in box 3 in het nieuwe systeem meer belasting verschuldigd. Is het vermogen lager, dan is volgens de huidige regels minder belasting verschuldigd. De vrijstelling bedraagt € 25.000.

Wij geven een nadere uitwerking van de nieuwe berekeningssystematiek:

Box 3			
Schijf 1	Spaardeel	$(€ 100.000 - € 25.000) \times 67\%$	€ 50.250
	Beleggingsdeel	$(€ 100.000 - € 25.000) \times 33\%$	€ 24.750
Schijf 2	Spaardeel	$(€ 241.000 - € 100.000) \times 21\%$	€ 29.610
	Beleggingsdeel	$(€ 241.000 - € 100.000) \times 79\%$	€ 111.390
Rendement over totaal spaardeel		$(€ 50.250 + € 29.610) \times 1,63\%$	€ 1.302
Rendement over totaal beleggingsdeel		$(€ 24.750 + € 111.390) \times 5,5\%$	€ 7.488
Te betalen inkomstenbelasting in box 3		$(€ 1.301,72 + € 7.487,70) \times 30\%$	€ 2.636

Als iemand een fiscale partner heeft en het vermogen in box 3 fiscaal 50/50 toerekent, dan ligt het grensbedrag waarboven het nieuwe systeem ongunstiger uitpakt bij € 241.000 vermogen per belastingplichtige. Dit betekent dat in het nieuwe systeem pas meer belasting verschuldigd is dan in het huidige systeem als het vermogen in een partnersituatie in totaal meer dan € 482.000 bedraagt. Je zou dus kunnen stel-

len dat slechts een kleine groep mensen (degenen met een behoorlijk vermogen) door de nieuwe systematiek negatief geraakt wordt. Het merendeel van de Nederlanders met een vermogen in box 3 zal echter minder belasting gaan betalen.

De vrijstelling van € 25.000 per persoon wordt alleen in de eerste schijf toegepast. Het is daarom in een partnersituatie van belang om in ieder geval het bedrag van de vrijstelling van € 25.000 fiscaal aan de partner in box 3 toe te rekenen. Anders dan nu, kan de toerekening van de grondslag¹ invloed hebben op de belastingdruk in box 3. Dit is het geval wanneer een schijfgrens wordt overschreden. De eenvoudige stelregel is dat, indien partners met de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen een schijfgrens overschrijden, een 50/50-toerekening altijd voordelig is voor de belastingdruk in box 3. Bij grote vermogens zal de fiscale toerekening van het vermogen in box 3 echter vaak maatwerk zijn. Hier ontstaat dus werk voor de belastingadviseur.

Tot slot moet nog worden opgemerkt dat de genoemde forfaitaire rendementspercentages gebaseerd zijn op ramingen. In 2017 kan de situatie dus geheel anders zijn, waardoor bovenstaand voorbeeld anders uitpakt!

Pensioen

Pensioenplannen

Zoals verwacht, zijn er op Prinsjesdag geen nieuwe pensioenplannen gepresenteerd. Wel heeft onze koning in de troonrede aangekondigd dat de regering dit na jaar een werkprogramma zal presenteren, waarin zij de plannen voor het toekomstige pensioenstelsel verder uitwerkt. Uitgangspunt is een transparanter, eenvoudiger en persoonlijker stelsel met een juiste balans tussen keuzevrijheid en risicodeling.

In de bijlage bij de aanbiedingsbrief van het Belastingplan 2016 staan onder de kop 'in 2016 aan te vangen en voort te zetten onderzoeken voor vereenvoudiging' op het terrein van pensioen de volgende onderwerpen genoemd:

¹ Bezittingen minus schulden en vervolgens verminderd met de vrijstelling

- de afschaffing van de 100%-toets;
- de nadere uitwerking van de uitkomsten van het debat over oplossingsrichtingen eigen beheer dat later deze maand in de Tweede Kamer plaatsvindt.

Ons commentaar

Hoewel niet met name in de Troonrede genoemd, lijkt het erop dat het werkprogramma voortbordurt op de kamerbrief van 6 juli 2015 van Klijnsma over 'Hoofdlijnen van een toekomstbestendig pensioenstelsel'. Hierin noemt zij onder andere de afschaffing van de 'doorsneesystematiek' en meer maatwerk en keuzemogelijkheden voor de deelnemer.

De afschaffing van de 100%-toets is al vaker ter sprake gekomen. Dat het nu ook met zoveel woorden is opgenomen bij het Belastingplan, klinkt hoopvol. Dit zou voor pensioenuitvoerders een welkome vereenvoudiging zijn. Ervaring leert echter dat een concrete maatregel vaak lang op zich laat wachten. Tot dan zullen pensioenuitvoerders de 100%-toets moeten blijven uitvoeren. Bovendien staat niet vast dat afschaffing daadwerkelijk zal plaatsvinden.

De uitwerking van de uitkomst van het algemeen overleg over oplossingsrichtingen voor pensioen in eigen beheer moet leiden tot vereenvoudiging van het pensioen in eigen beheer. Nu dit onder het kopje 'in 2016 aan te vangen en voort te zetten ...' staat, lijkt de eerder aangekondigde ingangsdatum van 1 januari 2016 zeer onwaarschijnlijk. Wij achten een ingangsdatum van op z'n vroegst 1 januari 2017 reëler.

Lijfrente

Afschaffen 'minimumwaarderingsregel'

Als een belastingplichtige een lijfrente afkoopt, hoeft daarbij niet langer de zogenoemde 'minimumwaarderingsregel' toegepast te worden. Negatieve uitgaven voor

inkomensvoorzieningen bij afkoop worden nu alleen nog berekend over het afkoopbedrag dat de verzekeraar of bank daadwerkelijk uitkeert. De afschaffing van deze regel heeft terugwerkende kracht. Als de minimumwaarderingsregel in het verleden is toegepast, kan een belastingplichtige hiervoor een ambtshalve vermindering aanvragen bij de Belastingdienst.

Ons commentaar

De minimumwaarderingsregel moet worden toegepast als de fiscale voorwaarden van een lijfrente worden geschonden en nog geen uitkeringen zijn gedaan. De belastingplichtige moet dan ten minste de som van de voor de verzekering betaalde premie in de aangifte inkomstenbelasting opnemen als negatieve uitgave voor inkomensvoorzieningen. Bij een afkoop kon deze regel er voor zorgen dat belasting werd betaald over een groter bedrag dan de afkoopsom die feitelijk werd uitgekeerd. Dat gevolg vindt de regering onwenselijk. Daarom wordt de minimumwaarderingsregel niet meer toegepast in de inkomstenbelasting. Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen bij afkoop worden nu alleen nog berekend over het afkoopbedrag dat de verzekeraar of bank daadwerkelijk uitkeert. De wetswijziging treedt op 1 januari 2016 in werking, maar door de recente publicatie van een besluit van de staatssecretaris², wordt de minimumwaarderingsregel nu al niet meer toegepast. Op verzoek kan de Belastingdienst eerder opgelegde aanslagen verminderen. Een verzoek om ambtshalve vermindering is mogelijk tot vijf jaren na het einde van het kalenderjaar waarop de belastingaanslag betrekking heeft.

² Besluit van de staatssecretaris van Financiën van 3 september 2015, nr. BLKB2015/1080M



Eigen woning

Verhoogde schenkingsvrijstelling

Momenteel bedraagt de eenmalige vrijstelling € 52.752 voor schenking voor de eigen woning. Voorwaarde is dat de schenking moet worden gebruikt voor de aankoop of onderhoud/verbouwing van de eigen woning, afkoop van erfpacht of de aflossing van de eigenwoningschuld (inclusief een restschuld). Naast de voorwaarde van de besteding voor de eigen woning geldt dat de vrijstelling alleen kan worden toegepast voor kinderen tussen 18 en 40 jaar oud.

Deze schenkingsvrijstelling wordt - net als eind 2013 en in 2014 - verhoogd tot € 100.000. De verhoging komt overigens om budgettaire redenen pas in 2017 terug. De leeftijdsgrenzen van 18 en 40 jaar blijven wel gelden. Dit is ongelijk aan de regeling die eindigde op 31 december 2014. En in deze oude, tijdelijke regeling konden ook derden, niet zijnde ouders, een dergelijk bedrag schenken. Die mogelijkheid geldt straks ook. De ontvanger van de schenking kan per schenker³ maar één keer in zijn of haar leven gebruik maken van deze vrijstelling.

³ Hierbij worden de ouders samen als één schenker aangemerkt

En er is overgangsrecht. Is of wordt in 2015 of 2016 gebruik gemaakt van de vrijstelling voor de eigen woning, dan kan in 2017 of 2018 nog de verhoogde vrijstelling van € 100.000 verminderd met het maximumbedrag van 2016 (€ 53.016) worden toegepast. Anders gezegd: als in 2015 of 2016 gebruik is gemaakt van de eenmalig verhoogde schenking voor de eigen woning, resteren er nog twee jaren om die schenking - eenmalig - aan te vullen tot € 100.000. Is eind 2013 of in 2014 slechts gedeeltelijk gebruik gemaakt van de tijdelijk verhoogde vrijstelling voor de eigen woning, dan kan geen gebruik worden gemaakt van de nieuwe structurele vrijstelling. Bij de introductie van de tijdelijke vrijstelling van € 100.000 in 2013 was het doel om de woningmarkt 'in een tijd van crisis weer op gang te helpen'. Het doel van de nieuwe - structurele - vrijstelling is een bijdrage leveren aan de reductie van de eigenwoningschuld.

Ondanks het structurele karakter van de vrijstelling, zal deze vrijstelling binnen vier jaar na inwerkingtreding worden geëvalueerd.

Ons commentaar

Per 31 december 2014 eindigde de regeling waarbij ouders hun kinderen € 100.000 belastingvrij konden schenken als de schenking maar werd gebruikt voor de aankoop of onderhoud/verbouwing van de eigen woning, afkoop van erfpacht, of de aflossing van de eigenwoningschuld (inclusief een restschuld). Onder dezelfde voorwaarden was schenking door anderen dan de ouders ook mogelijk. In 2014 werd al vanuit diverse hoeken bepleit om deze regeling te verlengen. Dat was voor het kabinet onbespreekbaar. Nu, zo'n acht maanden later, kondigt het kabinet aan dat deze regeling al weer terugkeert. Dat heeft ongetwijfeld te maken met de huidige budgettaire ruimte. Maar het doet wel de wenkbrauwen fronsen. Het belastinginstrument wordt op deze manier erg ad hoc ingezet.

Verzachten sanctie bij aflossingsachterstand

Met ingang van 1 januari 2013 geldt voor 'nieuwe' eigenwoningschulden een annuïtaire aflossingseis. Tijdelijke afwijking van deze aflossingseis is in bepaalde gevallen - denk aan betalingsachterstand - toegestaan. Wordt de betalingsachterstand niet binnen de voorgeschreven termijnen ingehaald, dan vervalt de hypotheekrenteaftrek voor de bestaande eigenwoningschuld definitief (en 'verhuist' de schuld naar box 3). Herkansing is op deze manier niet mogelijk.

Het kabinet komt tot het inzicht dat deze sanctie te zwaar is. De overgang van de schuld naar box 3 hoeft niet langer permanent te zijn. De schuld die naar box 3 is overgegaan, kan weer terugkeren naar box 1, als de bestaande of een nieuwe schuld weer aan de eisen van een eigenwoningschuld voldoet (volledig en ten minste annuïtair aflossen binnen 360 maanden). De toelichting meldt niet of de opgelopen achterstand versneld moet worden ingehaald, dan wel mag worden uitgesmeerd over het resterende deel van de periode van 360 maanden.

Ook een onbedoelde fout in de betaling of berekening van het aflossingsbedrag hoeft door deze wijziging geen permanente gevolgen te hebben. Een dergelijke fout kan worden hersteld. Vanaf het moment van herstellen is hypotheekrenteaftrek weer mogelijk.

De wijziging werkt terug tot 1 januari 2013.

Ons commentaar

De politiek heeft op dit punt goed geluisterd naar de praktijk en deze aanpassing van de eigenwoningregeling is dan ook zonder meer welkom. Hopelijk komt er nog wel een nadere toelichting over de manier waarop de achterstand moet worden ingelopen.

Kapitaalverzekeringen

Imputatie Spaarrekening Eigenwoning of Beleggingsrecht Eigen Woning

Voor de kapitaalverzekering eigen woning (KEW), de spaarrekening eigen woning (SEW), het beleggingsrecht eigen woning (BEW) en kapitaalverzekeringen die vóór 1 januari 2001 zijn afgesloten, geldt een maximumvrijstelling. Bij het in enig jaar benutten van een vrijstelling voor een van deze producten wordt deze maximumvrijstelling verminderd. Dit wordt 'imputatie' genoemd. Voorgesteld wordt om de imputa-

tieregeling voor de SEW en de BEW uit te breiden. Gebleken is dat in de wet niet is bepaald dat een de uitkeringsvrijstelling of bezittingsvrijstelling van een vóór 1 januari 2001 afgesloten kapitaalverzekering wordt verminderd als een SEW of BEW tot uitkering komt. Toen deze regelingen op 1 januari 2008 zijn ingevoerd, is de wettekst op dit punt niet sluitend vormgegeven. Voorgesteld wordt om de tekst weer in overeenstemming te brengen met het doel van de imputatieregeling.

Ons commentaar

Uiteraard moeten een KEW, SEW en BEW gelijk worden behandeld. Blijkbaar is dit bij de invoering van de SEW en BEW in 2008 niet goed in de wettekst verwerkt en is deze reparatiewetgeving nu noodzakelijk. Het is niet het eerste voorbeeld van onzorgvuldigheid door snelle invoering van een wetsvoorstel.

Begunstiging kapitaalverzekering

Partners wijzen vaak één begunstigde of verzekeringnemer aan voor hun kapitaalverzekering. De vrijstelling kan enkel benut worden door degene die (mede-) gerechtigde is tot de uitkering. Het gevolg is dat alleen die aangewezen partner gebruik kan maken van de uitkeringsvrijstelling. Een (groot) deel van de uitkering is dan vaak belast. Dat kan een vervelende verrassing zijn als de partners in de veronderstelling verkeerden dat zij van een dubbele vrijstelling gebruik konden maken. Voorgesteld is nu dat partners bij het doen van aangifte inkomstenbelasting kunnen verzoeken om de uitkering fictief voor de helft aan de beide partners toe te rekenen. Op die manier kan toch gebruik worden gemaakt van de uitkeringsvrijstelling van beide partners. Op het verzoek kan niet teruggekomen worden. De maatregel treedt in werking op 1 januari 2016 en geldt voor de uitkering bij in leven zijn uit een kapitaalverzekering eigen woning (KEW), spaarrekening eigen woning (SEW), beleggingsrecht eigen woning (BEW) en kapitaalverzekeringen waar nog de vrijstellingen van de wetgeving van vóór 2001 op van toepassing zijn. Voor uitkeringen die al gedaan zijn, is aangekondigd dat een verzoek om ambtshalve vermindering van een eerdere aanslag mogelijk wordt. Daarvoor zal nog een beleidsbesluit verschijnen.

Ons commentaar

Dit voorstel is zonder meer welkom. Kapitaalverzekeringen waarvoor slechts één begunstigde is aangewezen, hoeven in voorkomende gevallen niet te worden aangepast om toch de dubbele vrijstelling voor (fiscale) partners te kunnen toepassen.

Overige maatregelen

Werkkostenregeling: gebruikelijkheidscriterium aangescherpt

Het is mogelijk dat een werkgever bepaalde vergoedingen en verstrekkingen (werkkosten) in het kader van de werkkostenregeling (WKR) als eindheffingsbestanddeel aanwijst. Valt een vergoeding of verstrekking buiten de vrije ruimte, dan betaalt de werkgever 80% belasting hierover.

Om werkkosten als eindheffingsbestanddeel te kunnen aanwijzen, mogen deze werkkosten niet in belangrijke mate afwijken van wat in soortgelijke situaties gebruikelijk is. Dit wordt het gebruikelijkheidscriterium genoemd. In de huidige wettekst zou je kunnen lezen dat de omvang van de werkkosten hierbij van belang is. Dat is volgens het kabinet niet de bedoeling. Van belang is in hoeverre het gebruikelijk is dat een werkgever werkkosten van een bepaalde omvang aanwijst als eindheffingsbestanddeel. Een werkgever zou op basis van de uitleg van de huidige wettekst ook een bonus als werkkosten kunnen aanmerken. Vervolgens zou hij deze bonus in de WKR kunnen aanwijzen als eindheffingsbestanddeel. Is de vrije ruimte al geheel benut, dan betaalt de werkgever 80% eindheffing over deze bonus. Dat is aanmerkelijk minder dan het tarief dat bij individuele brutoering geldt (in de 52%-schijf is dit 108%). Door de voorgestelde wijziging wordt dit in de ogen van het kabinet oneigenlijk gebruik van de WKR voorkomen. Bij het gebruikelijkheidscriterium wordt in het vervolg meegenomen of eventueel tariefsvoordeel wordt bereikt. Maar ook in hoeverre het gebruikelijk is dat de werkgever de belasting over een betaling aan de werknemer voor zijn rekening neemt is een criterium.

Wat betreft een bonus vindt de Belastingdienst het overigens op dit moment gebruikelijk dat deze als werkkosten in de vrije ruimte van de WKR wordt ondergebracht en dus als eindheffingsbestanddeel is aangewezen, als de bonus niet meer dan € 2.400 per werknemer per jaar bedraagt.

Ons commentaar

De voorgestelde wijziging is niet erg verhelderend. Het is immers vrij lastig om als werkgever te kunnen beoordelen wat in de markt (in de betreffende branche?) gebruikelijk is. Het kan toch niet zo zijn dat om te voldoen aan het gebruikelijkheidscriterium het aanwijzen van bepaalde vergoedingen en verstrekkingen als eindheffingsbestanddeel bijvoorbeeld in de cao opgenomen moet worden? Hoewel de omvang van de verstrekking of vergoeding er blijkbaar niet toe doet, is het opmerkelijk dat juist bijvoorbeeld bij bonussen een (relatief bescheiden) bedrag als gebruikelijk wordt beschouwd. En dat lijkt ons toch wel een harde omvangsgrens. Kortom, wij zien nog wel mogelijkheden tot verdere verheldering ...

FA